

ХАЛЬМГ ҮНН

Советск Союзин Куммунистическ партин Хальмг таньгъчин комитетин болн кўч-кўлсчирин депутатирин таньгъчин Советин газет

№ 1 (2834)

1957 дж. апрелин 14

Үнн 20 деншг

Ленинә диилвртә туг маниг омгшрулна

Ленинә нерн мөнък. Ленин — мана туг.

Кезәд чиги, гражданск даяна мартгдшго тер хол цагла болвчи, эдл-ахун товкиун саамин тосхлтла болвчи, төрски ори-нутган харсгч даяна кунд джилмудла болвчи, цуг иир ямаран цагла болвчи, даяч кергуд кўцалгындиь боли туурген төрмуд хагьллгындиь, Ленинә нерн, түүнә диилвртә туг хальмг кўч-кўлсчиринг омгшрулдж йовла, цаарандан чиги омгшрулхми болджана.

Хальмг келн-амтнә хувниь боли джиргьлн Ленинә нернлә холвата. Хальмгин тўрүнък мортә цергчир гражданск даяна цагла, советин йосна төлә ноолддж йовх цагла, Ленинә нертәгьар даянд ордж йовцхасми. Мөнък, алдр, туурген нертә, зормг йовдлмудан гаргьхларн, төрски ори-нутган харсгч даяна героймуд бас Ленинә нертәгьар кедж йовсми.

Советин ори-нутгин оли-амти, ноолданд алдрисги, неран туурулгси Куммунистическ партин боли мана гарлси Советск правительствин гардврт, класс уга коммунистическ обществ тосхлгындиь цуг парта делкан тууджд оргч диилвр барв.

Коммунизмн төлә ноолданд, ленинизмн диилвртә тугин дор, советск обществин цуг чидлмуд негн мет ханьцхав, политическ халхарн, ухан-седкларн, тоолварн, соньсгад уга, үзгдәд угагьар ницддж чаньгьрдж батрси дееран, СССР-н оли келн-амти хоорид эвдрит уга иньллгьни ницдлгьн лавта кевәр үүдв.

Келн-амтнә ленинск политикни хаалгьинг баттагьар бардж йовх, гун медрлгә, хурц ухата мана Куммунистическ парть боли Советск правительств, мана ори-нутгин оли келн-амтнә иньлдж ницдлгьинг цааранднь улм чаньгьрулхин тускар боли Советск обществинг баттагьарулм ханьцулхин тускар сүл джилмудт кесг төрмуд кўцәв.

Хальмгин, карачаевск, балкарск, чеченск боли ингушеск улсин келн-амтнә автономинь хәрү босхкин тускар гаргьлдси, мана Куммунистическ партин Централн Комитетин боли Советск правительствин, тууджд оргч шидвр цугтадмн медгдг биши. Эн улсин келн-амтнә автономинь хәрү босхдж өглгьн — эднә тускар гаргьлдси буру йовдлг боли эндүг зоргтә кевәр чиклгьн болджана. Иим болсна учрар, эврәнн эдл-ахугьан, мал-геран боли культуран тўргәр өддлүллгьиндиь, эн келн-амтсин өмн у оргн хаалгь татгдджана.

Партин боли правительствин эн шидврн, мана таньгьчин кўч-кўлсчир цугьари иир ик байрта кевәр тосдж, элдү гидг омг зүүцхәв. Эврәнн неран гуташгогьар, партин боли правительствин үзүлсн ачиг мартшгогьар, итклинь лавтагьар бархәр, мана таньгьчин кўч-кўлсчир цугьари, тер дотр хальмг амте чидлан арвлл уга кўдлдж йовцхана.

Коммунистическ парть боли мана гарлси Советск правительств хальмг амтед тасрхан угагьар, ик гидгәр дөнънөкд үзүлджәцхәнә. Тер үзүлджәх дөнъ-нөкдиг мана оли-амти иир саянар меджәнә.

Партиин организацин гардврт, кўдлмшт дурта мана хальмг оли-амти, партин боли правительствин үзүлсн ачд, эврәнн шунлтта кўдлмшәрн, эврәнн эдл-ахугьан боли культуран тўргәр өддлүллгьәрн хәрү өгч, СССР-н ах-дүүнр болгч оли келн-амтсин өрк-бүлд, коммунизмн диилврүр, уралан йовхн лавта.

СССР-ин Деед Советиг хурахин тускар

СССР-ин Деед Советин Президиумин УКАЗ

СССР-ин дөрвдгч хуралтин Деед Советин доладгч сессинг 1957-ч джилин май сарин 7-д Москва балгьенд хурахми гидж СССР-ин Деед Советин Президиум тогтаджана.

СССР-ин Деед Советин Президиумин ахлач К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-ин Деед Советин Президиумин сегләтр М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1957 джилин апрелин 1.

Алдр багш Лениндән Тўрүн дуугьан нерәдий,

Амлген герәсинь кўцәхдән Чидлан бичә арвлнй.

Мана йөрәл

Советск Союзин Куммунистическ партин Алтайск крайком боли кўч-кўлсчирин депутатирин краевой Совет, таньгьчин "Хальмг үнн"-газетин негдгч номер барлгддж гарснала харгьулдж умшачнриг боли Хальмг таньгьчин цуг кўч-кўлсчиринг йөрәджәнә.

Алтайд баяцхәсн хальмгуд, крайин цуг кўч-кўлсчирлә хамдан газр эдллгьинг боли мал өсклгьинг өргджүлхин төлә, эмниг боли эмнигшрси газринг хагьлдж эдллгьнд шунмгьагьар орлцхин төлә ноолддж йовцхана. Хальмгин кўч-кўлсчирәс 34 хальмг кун Советск Союзин орденсәр боли медальмүдәр ачлгдхав.

Советск Союзин Куммунистическ партин XX-ч съездин шидврмүд кўцәлгьнд, таньгьчин сургьуль-эрдмиг боли оли эдл-ахуг цааранднь өргджүлхд хальмгуд кўцлте бархиг Алтайск крайком боли кўцәгч комитет кўцджәнә.

КПСС-н Алтайск крайком. Кўч-кўлсчирин депутатирин Советин Алтайск крайин кўцәгч комитет.

Партиин болн советск организацсин даяч нөкд болх зөвтә

Хальмгин эврәнн келәр гарчах газетин негдгч номер барлгдх өдрт "Хальмг үнн"-газетд боли терүнә умшачирт Советск Союзин Куммунистическ партин краевой комитет халун йөрәлән илгәджәнә.

"Хальмг үнн" — газетинг хәрү шинәс гаргьлгьн — Хальмг таньгьчин кўч-кўлсчирин политическ боли культури баядлджиргьлд элдү ик чинртә йовдл мөн.

Келн-амтнә ленинск политикәс иштә, оли келн-амтнә әдл зөв эдллгьн боли ницдлгьн баялгьн советск государствени тосхлтин кўчтә, динлгдшго чидлин эвдршго улиь болгчиг онц кўчтәгьәр темдглен Советск Союзин Куммунистическ партин XX-ч съездин шидврәр гардвр кедж, Советск Союзин Куммунистическ партин Централн Комитет боли Советск правительств, туугдси оли келн-амтсинг цеврдгхин тускар, теднә туст гаргьлдси буру йовдлмудиг чиклхин тускар кўдлмш кедж кўцәцхәв.

"РСФСР-ин межд ордр Хальмг таньгьч бурдәхин туск" СССР-н Деед Советин Президиумин Указ батлад, 1957-ч джилин февралин 11-д СССР-н Деед Совет хальмг келн-амтнә автоном хәрү тогтах йос гаргьв.

Хальмг келн-амтнә автоном хәрү тогталгьн, — терүнә эдл-

ахуг боли сургьуль-эрдмиг делгүдн өргджүлхд кергтә тоот аргь-эв учрав. Хальмг келн-амтнә автоном хәрү тогталгьинг кўцәлгьнә кўдлмш келгьн — зөвәр ик темдгтә цаг, дакад производствени, баях гермүд боли нань чигн баярсүүр яеруллгьна бурдәмджин ик кўдлмш кехиг некджәнә.

Эн ик төр кўцәхдн Коммунистическ парть боли Советск правительств хальмг оли-амтид оньган өгч, оли-зүсн дөнъ-нөкд өгчәцхәнә.

Парть боли Правительств ингдж оньган өглгьнә хәрүд, хальмг оли-амти боли таньгьчин цуг кўч-кўлсчир, таньгьчинь селәнә эдл-ахуг, тўрүн болдж, терүнә кўтлвр болгч — хө өсглгьинг өргджүллгьнә тускар биистән авцхәсн социалистическ даалгьвран тоомертагьар кўцәхд чидлан нөл уга кўдлцхәх. Ноос, мах боли селәнә эдл-ахун нань чигн эдл-уш гаргьлгьинг улм икдүлхин төлә шундж ноолдцхәх.

Коллективн агитатор, пропагандист боли бурдәгьачн болгч "Хальмг үнн" — газет, Советск Союзин Куммунистическ партин XX-ч съездин тууджргч шидврмүдиг кўцәхд кўч-кўлсчиринг асдж, тўрүн нүүрт йовачнрин дамшлтиг боли түүг производствд орулдж үүлдлгьинг өргнәр үзү-

лдж, барлдж үндси-чинрән социалистическ, кев-январн келн-амтнә культуриг цааранднь өргджүлхин төлә, мана алдр төрскнә цуг оли-амтнә эвдршго ни баялгьнә, ах-ду мет негнегндән дөнъ-нөкд боллгьна төлә ноолддж Хальмг таньчин эдл-ахуг боли сургьуль-эрдмиг цааранднь өргджүлхин төлә ноолддж, партин боли советск организацсин йоста даяч нөкдн болх зөвтә.

Цуг оли-амтнә сән өдр — Алдр Октябрьск социалистическ революцион 40-ч өбнд уктдж белдлгьн боли тер сән өдр келгьн — мана ори-нутгин оли-амтиг Куммунистическ партин боли Советск правительствин эргнд улм икәр хамцулх, кўдлмшч боли крестьянствин эвдршго ницдг, СССР-н оли-амтнә ни баялгьинг улм икәр батрах, мана оли-амти парта делкан цуг оли-амтилә интернациональн залгьлда келгьинг улм чаньгьах, коммунизмн төлә ноолданд кўч-кўлсчирин йовуд седвәринг боли шунлтиг улм өдән өргх.

Өмнән тавгдси ик боли даалгьврта төрмүдиг "Хальмг үнн" — газет тоомертагьар кўцәх гидж санад, редакцин кўдләчир үүлдвртән ик диилвр барх гидж Советск Союзин Куммунистическ партин краевой комитет баттагьар ицдж баянә.

КПСС-ин Ставропольск крайкомин сегләтр И. ЛЕБЕДЕВ.

Партин кўчтә селм

Хальмг таньгъчин партияи организацин оргбюро боли кўч-көлсчирин депутатирин Хальмг таньгъчин Советин кўцагч комитет, негдгч номернь гарчах өдртнь „Хальмг уни“ — газетиг халунар йөрдәж, редактд көдләжәх улс ик динлвртә үүлдвр бәртхә гиджәнә.

Урдн болхла ик боли турурген тууджта „Хальмг уни“ — газет шинәс гарлгын, мана таньгъчин кўч-көлсчирин политическ боли культури джиргәлдн йилгәвртә ик чинртә йовлд.

Хальмг келәр гардг газет граждандск дәйнә гал дотр, хальмг түрүн мөртә цеггин дәйч йовдлинь дахдж үүдәд, сургьудин — дасмджин ик гидг чинр зүүдәж, хальмг оли әмти шин бәдлин, эврәнн джиргәлин, алдр Ленинә кергин төлә ноолдхдн тус күргемн.

Хальмг советск литературни туудж, энүнә сән халхинь чирәцүлджәх хальмг кесг оли билгтә поэтир боли бичәчирин нерн, кев-янзари келн-әмтиә, үнден чинрәри социалистическ культур өсдә-өргдлгән, келн әмтиә эрм, хальмг оли әмтиә кўч-көлсчирин туурлгын, энүнә аргъ-чидлән әрвлго көдләгын — цуг эн тоотс газетин бүрдәгч нилчтә, тасрхан уга залгәлдата төр бәәсми.

Коммунистическ партияи Централын Комитетин боли мана төрски Советск правительствин

шиндврәр хальмг келн-әмтиә автономий тогтад, эврә экономик боли культур түргәр өсдәж-өргдлгәх ик эв-аргъ сәкидсн цагт, эн хальмг оли әмтиә джиргәлд тууджлгү өдрмүдт, газетин хамцүлгч агитатор, пронагандист боли бүрдәгән болгч нилчн келәд үнлхд берк болджана.

Хальмг оли әмти боли мана таньгъчин цуг кўч-көлсчир, хальмг келн-әмтиә автономий тогталгәна тускар Парть боли Правительств гаргәсн шиндврнг ик байртагьар боли ханл-Хальмг таньгъчин парторганизацин оргбюро.

ттагьар эн ним ик итквриг хәрүлхәр эврәнн кўч-көлсән, эв-аргьан әрвлго көдлх санан-седкләр дүүриь бәәцхәнә.

КПСС-ин XX-ч съездин тууджлгч шиндврмүд кўцәхд, таньгъчин кўч-көлсчир агсад, эдниг эврәнн социалистическ Төрскндән, Коммунистическ партьд боли Советск правительствд заг угагьар дуртад сургьдәж, советск патриотизм делгрүлдәж, мана алдр төрскнә цуг оли әмтиә ах-дүүгынни үүрлгг боли эврш уга нициньгү бәәлгын цуцрлан угагьар батадж, „Хальмг уни“ — газет советск Хальмгин экономик боли культур улм цааранднй цеглүллгәнә төлә ноолданд партияи боли советск организацин йоста йөкдн болдж гарх зөвтә.

Коммунистическ обществ тосхлгәнд шунлттагьар орлцдәж, кўч-көлсән өсгән, тенүнә омлгын нилчннй, кегьәд кўцәсн үүлдврннй, хальмг әмтиә сән тоотиннй, таньгъчин кўч-көлсчирин цугьараннй, советск кўмн улсин урд цага баатр йовдлиннй, өдгә цагин сәәхи джиргәлиннй, тенүнәс үлү сәәхи иргч джиргәлиннй, таньгъчин эдл-ахугьин боли эрм-герлин тосхлтиг, үлгүр үзүлдәж көдләг улсин дамшлтиг, — эн хамг төриг өргн делгүгьар газет барлдж, әмтид үзүлх зөвтә.

Урдн бәәсн „Таньгъчин

зәннә“, „Улан Хальмг“ гидг хальмг газетсиннй сәәхн тууджиг улм өсгәдәж, цуцрлг угагьар цааранднй делгрүлдәж, „Хальмг уни“ — газет Ленинә ухаг, партияи нег мөсн седклин тугиг өбдән өргдәж, дутудундла ноолдлгәна кўчтә бат зүрктә дәйч болх, өмнән бәәх өргн ик нилчтә үүлдврән бахмдждагьар кўцәх гидж Хальмг парторганизацин оргбюро боли кўч-көлсчирин депутатирин Хальмг таньгъчин Советин кўцагч комитет баттагьар ицдж бәәцхәнә.

Хальмг таньгъчин кўцагч комитет.

Кўцлтә болцхатн

Хальмг келәр гарчах таньгъчин „Хальмг уни“ — газетиг гарчах өдртнй йөрдәжәнәвдн.

Ах-дү болгч хальмг келн-әмтиә эдл-ахуг боли сургьуль-эрдмиг цегрүллгәнә төлә ноолданд оли-әмтс бурдәлгәндән сән кўцитс бәртхә гиджәнәвдн.

КПСС-ин Карачаево—Черкесск обкомин сегләтр ГОШОКОВ. „Кызыл Карачай“ — газетин редактор КУЛЬБЕКОВ.

САРУЛ ХААЛГЪАР

Хальмг келәр гардг „Хальмг уни“ гидг газет гарчах өдртнй редактд көдлгч улс боли умшачирт менд келджәнәвдн.

Советск Хальмг таньгъчин большевистск барин сән авьясиг улм гүүткдәж йовтха гидж газетиг йөрдәжәнәвдн.

Редактд көдлгч улсин даалгьварар, „Буурато-монгольск уни“ — газетин редактор ЛЮБСАНОВ.

Багъчудин бәәдл-джиргәлиг икәр бичхитн ицджәнәвдн

Таньгъчин комсомольцирин боли цуг багъчудин нерн дөсрәс Хальмг таньгъчин комсомольск организацин оргбюро „Хальмг уни“ — газетин негдгч номер гарчах өдртнй мендлн йөрдәж, газетин редактд көдлгч улс ик гидг билг-эрдмин кўслтә болхиннй мөрдәджәнә.

Таньгъчдан хальмг келәр гардг газет большевистск барин сән авьяс-бәрциг әрүн кевәр хадгьлдәж, улм цааранднй гүүдүлдәж, советск хальмгин эдл-ахуг, эрм-медрлиг цуг халхарнй делгрүлхин төлә кедж йовх мана алдр Коммунистическ партияи ноолдана голкергиг олд шунмгьа кевәр медүлдәж тархадг билә.

Партияи ах идеяр боли кўцл үүлдврәр сәәнәр ивтргсн, газетин

тин бичсн тоотас уха авч, мана багъчуд эврәнн социалистическ Төрскидән, Советск Союзин Коммунистическ партияи дан, эврәнн Советск правительствдән уни-чик, го ухагьан тәвсн энәкр болдж асрдлцхасн мөн.

Таньгъчин багъчудт коммунистическ асрлгь өгхд, советск Союзин Коммунистическ партияи XX-ч съезд советск оли-әмтиә өмн тәвсн тууджлгч төрмүдиг урмдтагьар кўцәлгәнд хальмгин күүкд-көвүдннй кўчн-чидлиг зөрүлдәж, седвәриннй өбдлүлхд „Хальмг уни“ — газет үндж большго дөнүгән цааранднй чигннй манд күрүх гидж таньгъчин комсомольск организацин оргбюро уни-седкларн ицдж бәәнә.

Хальмг таньгъчин комсомольск организацин оргбюро.

Отставкад бәәх генерал-полковник О. И. ГОРОДОВИКОВ, Хальмг таньгъчин партияи организацин оргбюрон, таньгъчин оргкомитетин зәрм члөдүд боли хальмг интеллигенцин зәрм представительмүд дунд.

Таньгъчин коммунистирин дәйч төрмүд

Хальмг таньгъчинг бурдәхн тускар СССР-ин Деел Советин Президиум Указ гаргәв. Хальмг оли улс энүг ик байртагьар тосцхав.

Мана төрски Коммунистическ парть боли Советск правительств хальмг таньгъчинг бурдәв. Эннй оли келн әмтиә ленинск политикниг эркән уга кўцәдәж йовхин темдг. Мана төрски орн-нутгт бәәх келн-әмти улсиг цугтагьиннй өсгдәж йовхин учр. Тер төләд, тедид хальмгуд ханлг өргдәж кесг зун суньгьүг боли бичгүд оргбюрон боли оргкомитетин нерн деер илгәсн бәәнә.

Хальмг таньгъчин газрусиннй диглгәннй көдлмш ода дуусгәв. Таньгъчин медлд 10 район боли таньгъчин хотл-Элет балгьсн орджана.

Хальмгин тег эн-зах уга ик, өргн, 7,5 миллион шаху гектар газр орджана. Уунд 43 совхоз, 27 колхоз, 19 МТС, МЖС боли кесг промышлени предриятии бәәнә.

Мана таньгъчд кўс-дундур миллион хөн, зун миньгь шаху бод мал бәәнә. Энүнәс талдан, Хар газрт джил бол-

★
Н. ЖЕЗЛОВ
Хальмг таньгъчин парторганизацин оргбюрон негдгч сегләтр

★
гын Северн Кавказин колхозмуд боли совхозмуд хойр миллион гар хөд үвлзүлнә.

Хальмг таньгъч мал өсглгә-әри, нег үлү хө өсглгәри Ставропольск крайд түрүн орм эзджәнә.

Хальмг таньгъчин совхозмудин боли колхозмудин малгерин ним йилгәвртә белт таньгъчин партияи организацин өмн йилгәлтә төрмүд тәвджәна.

Торгын ноосга хөд боли махна мал өсгхд мана таньгъчин газрнй алыдагьарн боль чигн сән. Тер төләд эн көдлмшиг ик гидгәр чаньгьадж уралан йовулх таньгъчин партияи организацин, советск боли селәнә эдл-ахун органмудин ах төрнй.

Мана таньгъчд Сарпинск район эзджәх газр-усарн боли мал-герәрн ик райоддн негнй. 3-4 джилни эргд эн районд хөбнә тоогьиннй

хойр холвдәж өсгәд—500—560 миньгь күргдәж болхмн. Нооскиргьдәж авлгын бас холванднй икдүлдәж болхмн, махид орулдәж өгх бод малин тоогьиннй зөвәр өсгдәж болхмн. Хальмг таньгъчин наатк нутгс чигн нургьлдәж тиим аргьта.

Мана таньгъч усар хәтәр, нам усн уга гидж чигн келдәж болхмн. Болв, боодг кедж ус тогтахд, ус гүүлгхд манд ик аргъ-чидл бәәнә. Тер төләд, мана нег ах төрмдн — цуг аргъ чидларн делгү шатта боли артезианск худгуд малтх, боодг боох, ус гүүлгх керг. Эн кевәр ус элвгәр тогтадәж авхларн малдан өвс икәр ургьадж авч чадхвдн.

Малдан увлә хот-хоол болмар белдх кергиг сәәнәр кўцәхин төләд тәрмр өвс делгү тәрдг болхмн. Эн тускар Приютна района хөбнә дөрвдгч совхозд намрар хар гуйр тәрәд сән ургын гаргьдәж авсн үлгүр бәәнә. Силос кехд хар гуйр ик ургьц өгнә, энүнәс өвс авч болхмн, ногьан цагтнй хадад малд өгхлә сән хот. Энүн деерән буудән хөн

малд бас өггднә. Мана газрт хар гуйр кезәд болв чигн сән ургьц өгнә. Тер төләд 1957-ч джилд таньгъчин совхозмуд боли колхозмуд малин чинртә хот гидж элвгәр хар гуйр тәрцхәх зөвтә.

Хаврин усиг царнә газрмудар орулдәж услдәж олзлх кергтә. Овс тәрлгын икәр делгрүлхмн. Газрин идгиг боли өвснә хадлгьан эвиннй олдж сәәнәр олзлгд болхмн. Эн тоотиг эркән уга кўцәдәж, олна малиг сән гидгәр өвсәр, силосар боли буудәгьар тетгх — мана нег ах төр.

Олна малиг цугтагьиннй у, дулан хаша-хаацар тетгх кергтә. Эн тоотиг тосхкин төлә мана газрт бәәх хулс, чолу, шаврар цоксн кирпич икәр олзлхин кергт совхоз — колхозмудин коммунистр сәәнәр көдлцхәх зөвтә. Колхозмудин бригад болгьнд, совхозмудин фермс, отделенье болгьнд тосхлгьнд кергтә тоот юмс белдх, мал бәәх хашас, әмтс бәәх гермүд бәрх бригаде бурдәхмн.

Мах, үс, ноос өсглгын, буудә ургьалгын элвгдүлх — мана төр. Энүг кўцәхд манд ик дөн болгчнй — сургьуль-эрдм боли көдлмшин дамшлт.

Колхозмудин, МТС-ин боли совхозмудин партияи организаци энүнд өдр дутал уга оньган өгч бәәцхәх учрта. Хө өсглгәнә халхар болхла хургьдиг гаругулл уга өсгдәж, ноос икәр киргьдәж авхин кергт — хөбдиг үвләр, хаврин түрүнд хургьлулдг болхмн. 1958-ч джилд хургьлх хөбдннй ядхдан өрәлнй эртәр хургьлдгар көгиннй тәвх төр совхозмуд боли колхозмудин көдләчирин боли селәнә малгерин специалист улсин өмн тәвгдлжәнә. Ганцхн эн төриг сәәнәр кўцәхлә 60 миньгьн пуд ноос үлү киргьдәж авч болхмн, тиигхлә таньгъчин совхозмудин боли колхозмудин мөнүгнә орунь 20—25 миллион арслнй өсх зөвтә.

Эн көдлмшт цаг түдәлго белдвр кехмн. Дулан хашас тосхлгын хаврин түрүнәс авн эклхмн. Модн угагьар тосхлгь келгәнә дамшлгь олзлгхмн. Гүн биш ут нүк газр малтад, гүрмр хулсн хаад буркәд, дулалад, мал бәәд ормс белддәж болхмн.

Орн-нутгт мах орулдәж өггын икдүлхин халхар парть боли правительств ик төрмүд тәвджәнә. Мах элвгдүлхин төриг кўцәхин кергт бод

Хальмгудин кесн ачиг мартш угавдн

Таньгъчин газетин негдгч номер гаргч бдртэн эн дор келгддях мана мендин йбрал барлхитн сурджанав:

Хальмг автономн таньгъчин куч-кблечирт эврэ тбрски келар бдр болгын гардг „Хальмг унн“ гидг нертэ газет гарггддях бдртн Алтайск крайин кучагч комитет халун менд келдженэ.

Кесн кодлмштин кучаньгъу болдж, тбрски нуттан нилчтэ болтха.

Кодлмштэн шилтнъгъу хальмг келн-амти Алтайск крайин селэнэ эдл-аху бргх тбрт кесн ик ачиг бидн меддж, оньдинд уханасн хббгүүлго, ах-дү мет энъкр седклэри йовлцх бидн.

Алтайск крайин кучагч комитетин ахлач С. ШЕВЧЕНКО.

Күцлмүдтэ болхитн мөрэддженэвдн

„Хальмг унн“ — газетин негдгч номер гарчалгыла, редакци кодлг улсд халун мендэн илгэдженэвдн.

Партийн организацмуд куч-кблечириг сургългэнд, мана партин ленинск национальн политикиг кучаггэнд, оли-

амтнэ уурлгч бэйлгын батрахд, коммунистическ тосхлтин агыу ик тбрнг кучахын кергт, таньгъчин куч-кблечириг агсх кергт „Хальмг унн“ газет шунмгба дбнъгчн болгидж ицдженэвдн.

Творческ күцлмүдтэ болхитн мөрэддженэвдн.

„Ставропольск правдин“ — редколлег.

Хамцу ухан-седклэр кодлий

„Хальмг унн“ газетиг, энүнэ түүрн номер гаргах бдрт, „Советская Калмыкия“ — газетин редакци халун зүркенэ йбрэдженэ. Орс келэр гардг газетин журналистир, хальмг келэр гардг „Хальмг унн“ газет бдрхн үр, гарлсн ах-дү таньгъчин экономик болн культур бсгдж — бргдүүлгэндн, Алдр Октябрин 40-ч джилн ббн уктдях социалистическ дбрлдэ бурдэлгэндн хальмг таньгъчин партиин организац дбнъ-тус күргх — мана күцл, нег тбрмүд болджана.

„Баатр ганцарн даяч биш, багар болхла баатр болдг“ — гисн хальмг оли-амтнэ кунъ-кэн үлгүр эндр сананд орна. Мана ухан-седкл, шунмгба

зүтквм бидн — партин болн правительствин заавр кучаггын, Хальмг таньгъч торгын ноост хб бсглгнэ элвг кбрн келгын болджана. Хамцлгын, хальмг болн орс келн-амтнэ ин уурлгын, тбрски коммунистическ партэр гардгддях цуг оли келн-амтсн сэн седклнн ни уурлгын — мана энъ-кр социалистическ тбрскиг улм цаарандн цуг халхарн делгүлдж, аль-бисарн цецгүлгнэ кбрнъгн болджана.

Келнэ кучтэ хурц зер-зев болгч — барин дбнэ нбкдтэгэр бидн Советск Союзин оли келн-амтсн, орс болн хальмг келн улсн ах-дүгын уурлггнд дбнъ-тусан күргхвдн.

„Советская Калмыкия“ — газетин редакци.

малин тоогын збвэрт икдүлхмн, мал харүлдж таргүлүлхмн, гаха, шовуд бсгхмн.

Хальмг тохмта үкр мал бсгхлэ килвр махар ори-нуттан тетгхвдн. 1957-ч джилд үкр малин тоогын 15 минъгын толгва икдүлхн тбрнг таньгъчин партиин организац бмнэ тавдженэ. Колхозмуд болн совхозмуд бийснн малан бсгдж, колхозник, кодлмшчир болн үүлд-цеглгд улсас делгү мал хулддж авх тбрнг бас кучахмн.

Буудг, горчинг, нарн цецгиг болн люцерниг эркен уга болзгтн тардг дуусхмн. Эрдн-шинэ, нег джилэ бсв, зарм болн нань чигн культур таргын болзгтн дуусхмн.

Колхоз, совхоз болгын бийсэн эврэн тардг гаргсн темсар күтцн тегдг болхиг эн джилд куч збвтэ.

Селэд, бригад, фермс болгяр мод тардг кбкүүлхиг болн сад, виноград тарлгын икдүлхн тускар ик кодлмш кехмн. Эн кодлмшт кодлдж чадх медатэ улсн, багъчудн, сургүлнн кбвүд-күүкдн цугтн орлулхмн.

Хальмг газринг сад, кбк мод-дар кеерүлий!

Эврэнн тбрски газрур эн

джил бас нэамн минъгын бркбүл хальмгуд нүүдж ирчэхмн. Ирджэх улсн кодлмшт орулад, баях гер, малин хашахаац бардг авхдн нбкд күргх, тедниг шулуун болдгар таньгъчин бмн тавгддях тбрмүд кучаггнд шундг орлцулх — мана эрки керг.

Алдр Октябрск социалистическ революци 40-ч джилн ббн эн 1957-ч джилэ харгьд темдгддженэ. Советск йосна эн ончта ббннг дахлцулдж делгү социалистическ дбрлдэ таньгъчин партиин организац бурдэх збвтэ. Балгсын, селэн болгнэ кодлчириг энүнд багтадг, эдн цугтан Октябрин ббннг кодлмшин шин шилврэр темдгхиг кучхмн.

„Хальмг таньгъч дбнэ-нбкд болхн тускар“ РСФСР-ин правительств делгү шиндвр батлв. Мана таньгъчин мал-гер болн сургүль-эрдм шулугь-ар бсгхн, советск оли амтсн сэ хаяхн тускар партэ болн правительств килджен бгчын эн шиндвр үзүлджэнэ. Энүндн харү гндг зургьадгч тави джилн хойрдг джилнн зураг болзгасн бмн кучахмн.

СССР-н Деед Советин Президиумин Указмуд батруллгын

1957-ч джилн февралн 11-д СССР-н Деед Советин зургьадгч сессий деер кесн СССР-н Деед Советин Президиумин сеглэтр депутат А.Ф. Горкинэ докладас

Уурмүд, депутатир! Советск Союзин Коммунистическ партин XX-ч съездд Советск ори-нутгин келн-амтнэ ленинск политикн гол үүлд-вриг урдн модрунар хаджилгьдг йовсн зарм йовдлмудиг темдгдг медүлсн цуг тадид медгднэ. Бүкл келн-амтниг буру-збв угагяр туучксн, тедниг шин бэйридн ююгяр болв чигн шахад зовагьад йовсн элду хаджгэр болсн мбн. 1943-ч джилн чилгчэр болн 1944-ч джилн эклчэр Северн Кавказин газрас Карачаевск районмудур болн Средний Азийур балкарцириг, чеченцириг, ингушмудиг, хальмгудиг, карачаевцириг туучксн мбн, телнэ эврэ келннн автономиг уурулгсн мбн.

Советск йосна бурдэмджин кучнэ болн дилгдн уга чидлин кодлшго бат улн болгч оли-амтнэ адл збв эдлгнэ болн ни-нинцнъгү бэйлгнэ тускиг ончта кучтэгяр темдглен КПСС-ин XX-ч съездин шиндврэр гардвр кедж Советск Союзин Коммунистическ партин Центральн Комитет болн СССР-ин правительств, туугдсн келн-амтиг цеврдэхин тускар болн теднэ туст гаргьдсн эндүсн чиклхн тускар кодлмш кедж кучаггхав.

СССР-н Деед Советин Президиум балкар, чечен, ингуш, хальмг болн карачай амтсн туск тбр халагьад, теднэ бийснн дур тевчад, сурсн сурврнн кучаггьад, тер оли келн-амтсн тускар гарсн хаджгэрмудиг чиклх, теднэ бийснн келн-амтнэ автоном харү тосхх, энүгэр дамджулдж тер келн-амтсн культурин болн эдл-ахугын ббдүлүхд дбнэ бол шиндвр кев. Эн келн-амтсн урдн эврэнн бэйсн газрур эс йовулдиг Президиум уурулв.

1957-ч джилн январн 9-д СССР-ин Деед Советин Президиум эврэн Указмудар РСФСР-ин Деед Советин Президиумд ним тбр халадж шиндвр гаргьтн гндг селвган бгв:

Балкар, чечен, ингуш, хальмг болн карачай келн-амтнэ автономий харү тогтасна туск СССР-н Деед Советин Президиумин Указмуд батрулгч

ЗАКОН

Советск Социалистическ Республикн Союзин Деед Совет ТОГТАДЖАНА:

1-ч СТАТЬЯ. «Кабардинск АССР-иг Кабардино-Балкарск АССР-т хуврулсн»;

«РСФСР-ин медлд ордгар Чечено-Ингушск АССР харү тогтасн»;

«РСФСР-ин медлд ордгар Хальмг автономн область бурдйсн»;

«Черкесск автономн областиг Карачаево-Черкесск автономн областьд хуврулсн»

СССР ин Деед Советин Президиумин 1957-ч джилн январн 9-д гарсн Указмудиг батрулв.

Эн йоснас иштэгяр СССР-ин Конституцин 22-гч статьяд кергтэ хуврлгь, немүр кехмн.

2-ч СТАТЬЯ. «Грузинск ССР-ин Душетск болн Казбегск райодин газрас зарминь РСФСР-ин медлд бгсн туск»

СССР-ин Деед Советин Президиумин 1957-ч джилн январн 11-д гарсн Указиг батрулв.

СССР-ин Деед Советин Президиумин ахлач К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-ин Деед Советин Президиумин сеглэтр А. ГОРКИН.

Москва, Кремль, 1957 джилн февралн 22.

„Кабардинск АССР-иг Кабардино-Балкарск АССР-т хуврулх“.

„РСФСР-ин медлд ордгар Чечено-Ингушск АССР харү тогтах“.

„РСФСР-ин медлд ордгар Хальмг автономн область бурдлах“.

„Черкесск автономн областиг Карачаево-Черкесск автономн областьд хуврулх“.

Эн шиндврмүдэс иштэгяр РСФСР-ин Деед Советин Президиум Указ гаргьв — Кабардинск АССР-иг Кабардино-Балкарск АССР-т хуврулх, Чечено-Ингушск АССР харү тогтах, Хальмг автономн область бурдлах болн Черкесск автономн областиг Карачаево-Черкесск автономн областьд хуврулх. Энүг дахлдули, кодлмш гардхн телэ болн автоном харү тосхдях батрулхн телэд, гардгч советск органмуд сунъгьтл, РСФСР-ин Деед Советин Президиум туск-туск келн-амтэс Чечено-Ингушск АССР-ин болн Хальмг автономн областин организацонн комитетмүд батрулв.

Кабардинск АССР-иг Кабардино-Балкарск АССР-т хуврэдэхин туск болн Черкесск автономн областиг Карачаево-Черкесск автономн областьд хуврэдэхин тускар кедгх збвтэ кодлмшмүдиг гардхиг балкарск болн карачаевск амтнэс орлулад тус-тусн Кабардинск АССР-ин министрмудин советд болн Черкесск автономн областин кучагч комитетд даалгьв.

Уурмүд, депутатир! Эн келн-амтсн автоном харү тосхалгына туск тбр ик тбр, урдн бэйсн газрурн тедниг харү авч ирх цагт баях бэйринь урдасн белдх, культурн болн нань чигн амгүлнъгн туск кодлмшмүд кедж белдвр кедх збвэр ик цаг кергтэ, збвэр ик бурдэлгнэ кодлмш кех кергтэ. Тер учрар, материальн гару болн мбнъгнэ ик гару гаргьх кергтэ.

Эн телэд, урдн бэйсн газрурн гархар седчхэсн эн деер заагдсн келн-амтсн нүүлгьх цагт тедниг онц-онц, баахн багмудар урдасн темдг-лксн болзгт, диг-дарагяр, бурдэмджтэгяр нүүлгьх кертэ. Эдниг, кезэ, алык цагла диг-дарагынн халадж нүүлгьхиг, баях бэйринь болн кодлх дүнъгэ кодлмшин бэйринь олдж белдвр кех тбрнг телнэ автономн республикнн болн автономн областьмудин ори-нутгинн ах йосн медх збвтэ.

Ингдг, сэйнар, арднэ орад негинь олдж нүүлгьхлэ-тер келн-амтсд кодлхдн болн баяр олдж бггьнд зовлн харгьх уга. Ингдг халадж негинь олдж, селгьгяр, баг-багар эс нүүлгьхлэ тер келн-амтсн кодлж бэйсн колхозмудт, совхозмудт болн предприетмүдт збвэр тушагьан хальдахиг бас медх кергтэ. Тер телэд, бийсн дурарн нүүдгиг бокрх кергтэ.

Баях бэйринь, кодлх газринь белдх тоотиг урдасн ухалдж шүүгьад, балкар, хальмг болн карачай келн-амтсн харү тогтадях газрур нүүлгьх болн тедид кодлх кодлмшин баяр олх тоот кергиг 1957-ч болн 1958-ч джилмүдин туршар кучаггх гндг темдгдг баянэ.

Чечен болн ингуш келн-амтнэ туск болхла, тедниг дегад оли учрар, телнэ келн-амтнэ автоном харү тогтахнн туск кодлмшиг невчк уданар — 1957-ч — 1960-ч джилмүдин туршар кучаггх гндг темдг-лдж баянэ.

Балкарцир, чеченцир, ингушмуд, хальмгуд болн карачаевцир бдгэ цагт баячхэсн республикэ, краймуд болн областьмуд тедниг сэн дурарн харү эврэнн газрур нүүлгьх хар седхлэ дбнэ-нбкд болхн лавта, дакал доран, тер республикст, краймудт болн областьмудт үлдэд баяршхар селсн амтст чигн тер газрин эдлахун болн культурн тосхлгьнд шунмгбагяр, наадк оли келн-амтнэ хамдан орлчхдн хаадг-боодг угагяр дбнэ-нбкд болхд магьд уга.

Чечено-Ингушск АССР-иг харү тогтадях учрар СССР-ин Деед Советин Президиум январн 11-д Душетск болн Казбегск районмудиг Грузинск ССР-ин медлэс РСФСР-ин медлд бгчэх Грузинск ССР-ин Деед Советин Президиумин болн РСФСР-ин Деед Советин Президиумин шиндврмүдиг батрулад, эн хойр союзи республикнн меджэ 1944-ч джилн мартн 7-күртэ баясн кеварн харү тогтадг гндг тоолджана.

Эн деер келгдсн келн-амтнэ автоном харү тогтадяхинн туск Указмуд батрулхари СССР-ин Конституцин 22-гч статьяд болм сольвр болн немүр эркен уга кех кергтэ.

ЗУРИГ: Элст балгьсна культури герн художествен самодетельностин хальмг оре хойрар ду дуулачир, таньгьчин фестивалд бадджана. Художествени гардачнь Фаина Михайловна Лулева. Аккардион татджахнь Петр Александрович Кабаков.

С. Козорезин фото.

Мана таньгъчар

Западн районла адлцтн

1957-ч джилин март сарин 7-д болсн Хальмг таньгъчин

негдгч сессий, Хальмг таньгъчин цуг районмудиг, балгъ-сиг, селадиг олн зүсн мод тәрдж кеерулахми гидж шиндвр гаргъв.

Тер негдгч сессийн шиндвр кўцяхин кергт, цуг мана районмуд дөрлдд, ик гидгәр шундж кōдлдж йовцхана. Районмудар кедж йовх кōдлмшиг эн апрель сарин нег шинд авад хālāхлā ним. Западн район 50 гектар газрт темснā модд тәрдж. Түүнāс талдан 50 гектар газрт суулгъх модан олдж авад, нўкдинь малтад бел кечкидж. Эн 100 гектар газрт тārх модинь мана таньгъчин селāнā эдл-ахун гардгч управлень олдж эс бгсн бийнь, Западн район бийнь Невиномысск гидг селāнāс авч ирдж тәрджāнā.

Западн район дахлцдж бас Сарпинск район 18000 кōкр-улгч мод суулгъчидж, дакад 13530 мод суулгъх нўкинь малткесн, ода эклдж суулгъджана.

Наадк районмудар эн кōдлмш сāнāр кегддж йовхми уга. Целинн районд мод суулгъх 5000 нўк малткесн, суулгъдг модн уга болджана. Мана таньгъчин селāнā эдл-аху гардгч управлень эн тōрт оньган бгч бāāхми уга. Цаг оньгрūлл уга, суулгъх модд эрк биш олдж авх кергтā. Эндāс хоосн амарн хāāкрд келчк-сār, модд эврāн ургъш угаг медх кергтā. Районмуд бас бийснь, эндāс тārх модд илгāх гигъад кўлāгъад сул уга. Западн районас улгūr авч, цагин сāāг оньгрūлл уга суулгъх модд эврā эв-аргъарн хāāдг олцхах зōвтā.

Оми келсн ўг хōбнāн герч гидг биший. Тингхлā, бмнь, таньгъчин негдгч сессий деер-кенāвдн, кўцāнāвдн гисн ўгтн бийстн герч болдж, чирāгъитн улалгъдимн болгзо? Яшкуль, Уст, Каспийск, Черноземельск болн Приютненск райод, тў-ўгāн сани бāātн! Э. КЭМБ.

Мал хулддж авчана

Махн, тосн, ўсār мана орн-нутгин олн-āмтиг тасрхан уга тетгхин тōлā союзн республиксār, краймудар болн обла-

стьсār ик гидг делгў кōдлмш кегддж йовна.

Олнд кергтā эн ик тōриг ўкс гидж уралан йовулхин учрар, мана Хальмг таньгъчин колхоз-совхозмуд, онц бийдāн мал хадгълдж бсг-джāсн улсас олн зүсн малмуд хулддж авх даалгъврта. Апрель сарин нег шин кўртл мана таньгъчар 20770 толгъа бōдун бод мал, 3500 гаха хулдгддж авгдх бāāсми. Эн тōриг кўцāлгъār мана таньгъчин райодар ик кōдлмш кегддж бāāнā.

Мал хулддж авлгъарн Западн район зурагъан 112 процент кўцāв. Түүнā дару, хойрлгч болдж, Сарпинск район—83,5 процент кўцāдж. Яшал-

тин район—71,4 процент кўцāдж.

Саадг ўкрмūd хулддж авлгъар болхла Сарпинск район зурагъан—99 процент кўцāдж. Хойрдгч болдж Целинн район—70 процент кўцāдж. Гахас хулддж авлгъар Западн район зурагъан 205,6 процент, Элст балгъси—78,7 процент, Сарпинск район 68 процент кўцāдж. Приютнā районд 2114 толгъа хōн, Целинн районд—1678 толгъа, Сарпинск районд—1545 толгъа хōн хулдгддж авгддж. Элст балгъсна колхозмуд 1197 хō хулддж авч.

Ут-турштан апрель сарин нег шин кўртл мана совхоз-колхозмуд 11698 бод мал, 3400 гаха, 7499 хō хулддж авцхав.

ЭРНДЖĀНĀ К.

Шунмгъа малч

Элст балгъсна Ленинā нер-тā колхозд дōрвдгч номертā гуртин ах ўкрч болдж Джона Борис кōдлджāнā. Эн Борис хālāджāсн малан цаглань бсв, усинь бгч, хаша-хаалгъинь дулагъар бārдж, цаглань кевтринь хўурāлдж хālāнā.

Тер учрар эн увлāс сāн чи-

нātā, нег чигн гару угагъар малан менд авч гарв. Ўкрмūdнē эклāд тугълджана. 45 ўкр тугълснас 45 тугъл менд бārв. Цуг тугълх 142 укрāс 142 тугъл авх даалгъвр Джона Борис бийдāн авб.

ЭЛЬДĀН Э.

Халунар тосджацхана

1956-ч джилин дунд болн 1957-ч джилин эклцār эврāннь тōрски газрун ирдж кесг хальмг брк-бул тōвкнв.

Альд болв чигн, теднā ирсн газрнь—колхозмуд, совхозмуд эн улсиг икār кўндлдж, сāн кевār тосдж авб.

Хальмг улсла хамдан, ах-дў мет бсдж-боссн бāārн бāāсн улс хальмг улсиг аль-бис кōдлмштāн, нег улў малин туск кōдлмшт эвтāгъинь сāнāр медцхāнā. Улгūринь келхд, Целинн района „Ленинск“ совхозд болн „Родина“ гидг колхозд 1956-ч джил гучагъад-дōчāгъад брк-булс ирдж тōвкнцхāv. Тер ирсн улст эн колхоз, совхоз хойр чидлāн кўрмārн дōн-нōкдāн кўргād, зāрм брк-булднē сул бāāсн гермудāн бгād, зāрм-

сннь у гертā улсин брāсд орулад, байрта кевār эврāннь колхозн, совхозн бўлдāн орулдж авцхав.

Эн бмнь ирсн хальмгуд цугъар шундж кōдлджāцхāнā. Тедн дотр „Родина“—колхозин ах хōбч Сангаджиев Цери, „Ленинск“ совхозин ах хōбч Кодлаев болн нань чигн кесг āмте кōдлмшāн йилгъāн сāнāр кеджāцхāнā.

Хаврин тўрўгъār нўудж ирх хальмгудт „Родина“ гидг колхоз зун гер бārхār терз-ўудинь, хулсинь бел кечкесн бāāнā.

Эн колхоз совхоз хойр улм цааранднē ирсн улсин бāārинь икдўлдж ясхин тōлāд гермуд бārх хулс, чолу, кирпич цокдж бел кеджāцхāнā.

А. БАЙДЫЕВ.

Западн Ордудар

Атомн боли водородн зер-зевс сōрдж ўзлгъиг ууруллгъин эрк биш кергтāнē улм икār медгдād йовна.

ООН-на (Негдцхāсн келн-āмтсин организацин) Генеральн Ассамблейн одахн болсн сессийд Советск правительств—атомн зер-зевс сōрдж ўзлгъиг уурулхин туск тōр тāvлā. Зер-зевсār агслгъ ууруллгъна туск ООН-на комиссин Подкомитетин Лондонд ода болджах хуртг орлцджах улсин бмн советск представитель В. А. Зорин эн тōриг бас тāvб. Атомн сōрдж ўзлгъиг уурулхин тускар, эс гидж терўг цаг зуур зогсахин тускар тōр тāvхлārн орн-нутгудин хоорнд бāādлд туста бмāгъāн ўзўлх гидж Советск правительств тоолджана.

Зуг, западн орн-нутгудиг залгч улсмуд Советск правительствин тāvсн тōрмўдлā зōвшārцхāхш. США-н болн Англин представительмūd зер-зевār агслгъ ууруллгъна Подкомитетд атомн бомбс сōрдж ўзлгъиг цаарандан келгън негл туста метār худл-хуурмг ўгмўдāн келцхāv. Английск правительств келсн ўгдāн эс кўрдгин тускд оньган бгч кергтā. Ядерн зер-зевс сōрдж ўздгāн уурулхин тускар зōвшāл кехин тōлā 1956 джилин декабрь сард английск правительств келсми, ода, Бермудск арлмудт болсн англо-американск кўндвр кегдснā хōбн болхла нам тиим сōрдж ўзлгъиг цаг зуур зогсахми гисиг тедн бурушацхана.

Англин залгч улсин тиим бāādл-бārц оли āмтн дунд бурушалгъна дольга догдлулв.

Атомн сōрдж ўзлгъиг уурулхин тōлā болдж йовх йовдл нарт делкāн орн-нутгудар, нег улў āмтиг делгў олар алдж уга кедг зер-зевс кедж гаргъдиг уурулхми гисн некврт 35 миллион кўн гар тāvсн—Японь улм бсād йовна. Атомн боли водородн зер-зевс сōрдж ўзлгъиг цаг тўдāl уга зогсахин туск зōвшāл кехми гисн дуудвр нарт делкāн тōвкнун бāāлгънā Советин бюро одахн авб.

* * *

Египетин бмнāс босхсн англо-франко-израильск дāнā ашд уданд зогсагдсн Суэцк каналар

кермс йовлгъин хārў Эгипетск усар Индин, Чехословакин, Грецин, Дания болн нань чигн ори-нутгудин дарцгта кермс йовдж гарцхав. Каниалиг цааранднē ясулхин туск агъу ик кōдлмшиг Египет эклād кеджāнā.

Тингād, каналар кенā чигн кермс сулдан йовхиг Египет цугтнē тетгджāнā. Тингв чигн, Суэцк каналиг хārў койлдж эзлх эврāннē санагъан США-н, Англин боли Францин залачир хаяд уга. „Суэцк канал“ эдлх Египетин зōвинь уга, кех шин аргъ хāādжāх шунлтта сўв-селвг авцхах кўндвр Лондона, Парижин болн Вашингтона йовсна улсин хоорнд болджана „Гидж „Аль-Гумхурия“ гидг Египетск газет зāнълджāнā. Египетиг āлгъддж, хов цацад хулгъна кōдлмш западн бōудин барт улм делгўгъār шинāс барлгддж йовна. Кемрджāн, Египетск правительств западн орн-нутгудин каналиг хārў гартан орулдж авх сананла ирлцўлдж Суэцк тōриг эс хагълсн цагт, терўнд кўч ўзўлх кергтā гидж американск болн английск газетмūd дуудцхана.

США-н гардвртагъар Египетин бмнāс кедж йовх дāvрлгън—„Эйзенхауэрин доктрин“ гидж нерādгдлг документд бичгдсн цуг Ближн Востокиг койлдж эзлх США-н делгўран зāрмнē болджана. Эгидоктриниг“ кўцāхār американир кōдлмшāн эклцхāснē медгджāнā. Ближн Востокт кōдлмшāн ори-нутгудин позиций хадгълдж батлх тōр бмнāн тāvсн агрессивн Багдадск пактин дāāнā комиссд США орджахиг герчлджāхин тускар „Юнайтед стейтс ньюс энд уолрд рипорт“ гидг журнал бичджāнā.

Суэцк тōрт болн цуг Ближн Востокин туст кедж йовх американск политик негл колониальн политик бргджўлгънā бмнāс ноолдг метār келцхādг США-н дипломатмудин худл келлгъиг унъг—ўндсārнē илцкджāнā.

Н. ЧИГИРЬ.

Редактор Д. М. МУКЕБЕНОВ

Хальмг таньгъчин „ХАЛЬМГ ҮНН“

газетд бичгдлгън эклв

Бичгдлгънā ўннь: джилдāн—52 арслнē 20 деншг; 9 сардан—39 арслнē 15 деншг; 6 сардан—26 арслнē 10 деншг; 3 сардан—13 арслнē 05 деншг; 1 сардан—4 арслнē 35 деншг.

1957 джилин хойрдгч кварталас авн таньгъчин, балгъсна, райодин „Союзпечатин“ отделеньс болн связин отделеньс болн почтальонмуд болгъи цугъар газетд бичгдлгъиг кеджāнā.

„СОЮЗПЕЧАТЬ“